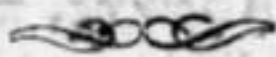

ΒΑΡΒΑΡΑ ΕΘΝΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.

Ἄν ἡ αἰσθησις τοῦ καλοῦ εἶναι προϊόν αὐτῆς τῆς φύσεως τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, καὶ τῆς θεοπλάστου αὐτῆς ἀρμονίας πρὸς τὸν κόσμον τὸν αἰσθητὸν, ἔπεται ὅτι ἡ τέχνη, ἡ ἐξωτερικὴ αὕτη ἀποκάλυψις καὶ ἐφαρμογὴ τῆς καλλαισθησίας, δὲν ἀνήκει ὡς κτῆμα ἴδιον εἰς ἓν ἔθνος ἢ εἰς μίαν ἐποχὴν, ἀλλὰ δυνάμει εἰς πάντα λαὸν ἐνυπάρχουσα, φύεται ἐν καταλλήλοις περιστάσεσιν, ὀρμωμένη πανταχοῦ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀφετηρίας, ἥτις εἶναι ἡ νηπιώδης καὶ ἄτεχνος τῆς φύσεως μίμησις καὶ διαπλάττεται ἀναλόγως τῆς φυσικῆς τῶν ψυχῶν αἰσθητικότητος, καὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς καλλιιεργείας αὐτῶν, καὶ τῆς ἐκασταχοῦ κοινωνικῆς τῶν λαῶν ἀναπτύξεως. Πᾶν ἄρα ἔθνος, ἱκανῶς ἀνακύψαν ἐκ τῆς βαρβαρότητος, ὥστε νὰ στραφῇ πρὸς τὴν τοῦ καλοῦ θεωρίαν, καὶ νὰ αἰσθανθῇ τὴν εὐγενῆ ἀνάγκην τῶν ἀπ' αὐτοῦ ἀπολαύσεων, εἶναι ἐπόμενονον, ἂν δὲν προσκρούσῃ εἰς κωλύματα ἐξωτερικά, νὰ διαμορφώσῃ τέχνην αὐτοφυᾶ καὶ ἰδίαν. Ἐξωθεν δὲ τότε μόνον λαμβάνει αὐτήν, ὅταν διὰ βίας πολέμου, ἢ καὶ ἐξ ἄλλων περιπετειῶν, ὑποκύψῃ εἰς τὴν ὕλικήν δύναμιν ἢ τὴν ἠθικὴν ἐπιρροὴν ἄλλων ἐθνῶν, ἀνωτέρων, ἢ καὶ ἴσων αὐτῷ κατὰ τὸν πολιτισμόν. Οὐχ ἥττον ὁμῶς εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι καὶ μεταξὺ λαῶν συγ-

χρόνων, καὶ εἰς συνάφειαν πρὸς ἀλλήλους διατελούντων, ὑπάρχει μέχρι τινὸς καὶ ἰδεῶν καὶ αἰσθημάτων ἀμοιβαία μετάδοσις, καὶ ὅτι ἐπομένως καὶ ἡ καλλιτεχνία αὐτῶν, ὅταν ἀσκῶσι τοιαύτην, δὲν μένει ἐστερημένη τινὸς προσαλλήλου ἐπιρροῆς.

Ὡς ἄρα πρωτότυπος ἐβλάστησεν ἐν Ἑλλάδι ἡ τέχνη, ἀπ' αὐτῆς τῆς Ἑλληνικῆς φύσεως καὶ τῆς Ἑλληνικῆς διανοίας ἀπορρέυσασα, οὕτω πρωτότυπος ἐφύη, πρὶν ἢ ἔπειτα, καὶ εἰς διάφορα ἄλλα μέρη τοῦ ἀρχαίου κόσμου τῆς τε Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς, παρ' οἷς ὑπῆρχεν ἰδιόρρυθμός τις πολιτισμός. Καὶ κατὰ μὲν τὴν πρώτην αὐτῆς διαμόρφωσιν ἦν πανταχοῦ ἡ ἀρτιγέννητος καλλιτεχνία ἂν οὐχὶ ἡ αὐτὴ, ἀλλὰ λίαν προσόμοιος ἐν τῇ ἀδιαπλάστῳ ἀτελείᾳ αὐτῆς· ἀλλὰ καθ' ὅσον ἠνδροῦτο ἕκασταχοῦ ὑπὸ τὴν ἰδιαιτέραν ἐπιρροὴν ἢ τῶν ἀναγκῶν καὶ τοῦ κλίματος ἑκάστου τόπου, ἢ τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ χαρακτῆρος ἑκάστου ἔθνους, διεχάραττεν ὁδὸν ἄλλη ἄλλην μεταξὺ τῶν δύο ἄκρων ὑπερβολῶν τῆς ἀψύχου ἀκίνησιος τῶν Αἰγυπτίων καὶ τῆς ἀχαλινώτου καὶ ἀρρύθμου συγχύσεως, ἣτις ἐπικρατεῖ εἰς τὴν τέχνην τῶν Ἰνδιῶν· καὶ μόνη ἡ Ἑλληνικὴ τέχνη εὔρε καὶ ἐχάραξε μεταξὺ πασῶν τὴν ἀληθῆ καὶ λεπτὴν γραμμὴν τοῦ ὑπερτάτου καλοῦ, καθ' ἣν ζώηρὰ ἀλλὰ καὶ νήφουσα φαντασία συναρμολογεῖται μετὰ θερμῆς ἀλλὰ καὶ φιλοκάλου αἰσθήσεως, καὶ ὁ συντηρῶν τύπος συνδυάζεται μετὰ τῆς παραγούσης ἐλευθερίας.

Καὶ κατὰ μὲν τὴν τελευταίαν αὐτῆς περίοδον τὴν Ἑλληνικὴν τέχνην ἡλλοίωσεν ἢ ὑπερισχύσασα αὐτῆς μαθήτρια καὶ κληρονόμος, ἡ Ῥωμαϊκὴ, καὶ διέφθειρε τὴν ἰδανικὴν αὐτῆς ἀγνότητα διὰ τοῦ πεζοῦ καὶ θετικοῦ αὐτῆς πνεύματος, καὶ διὰ τῶν κακοτέχνων διδαγμάτων ἃ εἶχε λάβει παρὰ τῆς Τυρρηνικῆς. Ἀλλὰ καὶ πρὶν τῶν χρόνων ἐκείνων, ἐπὶ τῆς ἀκμῆς αὐτῆς, καὶ προσέτι καὶ ἐπὶ τῆς πρώτης αὐτῆς μορφώσεως, ἡ Ἑλ-

λῆς διετῆρει ἐμπορικὰς καὶ παντοίας ἄλλας συναλλα-
γὰς μετ' ἄλλων ἐθνῶν, ἀσκούντων ἰδίαν καλλιτεχνίαν,
ἢ τοῦλάχιστον κλάδους αὐτῆς. Ἐπόμενον ἄρα ἦτον καὶ
ἡ Ἑλληνικὴ τέχνη νὰ μὴ ἔμεινεν ἄνευ τινὸς ἐπιρροῆς
ἐκ τῶν τεχνῶν τούτων, ὅσαι ἐξηκολούθουν ἀσκούμεναι
μετὰ τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῆς, καὶ αὐταὶ ἐπίσης νὰ ἐπενεί-
ργουν μέχρι τινος ἐπ' ἐκείνης. Πρὸς συμπλήρωσιν ἐπο-
μένως τῶν εἰδήσεων περὶ τῆς Ἑλληνικῆς τέχνης, ἀνάγ-
κη νὰ ρίψωμεν ταχὺ βλέμμα καὶ ἐπὶ τῆς καλλιτεχνίας
τῶν λοιπῶν λαῶν τῆς ἀρχαιότητος, ὅσαι πιθανὸν εἶναι
νὰ ἀφῆκαν ἵχνη καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

